

O kapaysinan a demak no 'Amis

Adihayay ko kapasinan a demak no 'Amis iti:ya ho. Sowal sa ko malitengay, ano mamalingad ko i loma'ayanca maminokay to ko palafangay i, cowa kanga'ay ira ko ma'esingay o tatiihay a pinangan konini. Latek o tatahalifik anca tahakefa to tatiihay i lalan, aro' sa ho aka ka pacieci a malingad sa ko tawcikel no malitengay.

Ano sataliyoliyok sa a mitata'elif koya mi'edaway a 'ayam i ka'ayaw no miso a ma'efel i, pasayra i semosemotan a micomod awa to mahadak, o pipaini nira a pakafana' to maliyangay ho a laloma'an no mita, o tatatiih ko rakan ngangra, mapatay alatek, saka cuwa ko nganga'ay a malingad.

Ano mami'adop to, mamifoting to i, ma'araw ho koya mafana'ay a mi'edaw a 'ayam tomireng i ka'ayaw no miso i, o mamalemed ko rakan no miso anini a nimaamaan sa.

Roma sato, cowa ka nga'ay a milinah to nisacapoxan no tao patayra i niyah a omah. O tadacipaysinay ko hatiniay a demak. Ano ira ko cipadesay a laloma'an no niyaro' i, cowa ka nga'ay pacieci saan a matayal, hawad han ho ko tatayalen no omah, tayra toya cipadesay a loma' to cecay a romi'ad padiheko paholul to cipadesay a laloma'an.

Ano maliyang to hatiniay a pinangan i, mafadi' maemin ko nisacapoxan no miso.

O ekong i kaikor no loma' ano lalekal sa a miaekong i, todong to pakafana'ay to iraay to ko mahawawaay afafahiyan. O citiyaday afafahiyan i, cowa ka nga'ay a tomireng i ta'enengan no loma', ya saan ma'at'at ko hofoc.

Roma sato, i'ayaw no pisaloma' i, tayra ho toya pipatirengan to loma' a sera a milafin, itiya ano pakalemed a mati'ih ko nanom i, o mamanaop no cedas koya pipatirengan to loma' a sera, ano mati'ih ko namal i, o mamairoh ko nipatirengtan a loma'.

Ano pakani'tih to minokayay to a tamdaw i, caremcem sato ko faloco' a misaromi'ami'ad toya matihay a demak, ano saan i, fetilen to epah, pa'icepen, patafaken, teli han i tadimocokan no hangalo. Sowal han, "O roma to ko miso a kaitiraan, aka kato katayni micana'is takowana, painien kako to sakalemed to romi'ami'ad, o nanay to nisafalocu'an no maku konini".

111 年全國語文競賽原住民族語朗讀 【恆春阿美語】 國中學生組 編號 2 號
阿美族生活禁忌

以前阿美族人有很多事被人視為禁忌。老人說，如果家人要出門或客人要離開時，有人打噴嚏是不好的徵兆，須暫緩一切動作。

若占卜鳥飛過你面前，穿入草叢裡再也沒有出現，這是提醒我們不能外出。打獵、捕魚如看到占卜鳥站在你面前，表示會豐收。

絕對不能移別人種的秧苗到自己的田裡，這是最大的禁忌。若部落有人去世，停下田裡的工作，到喪家陪伴一天，不然所種秧苗會全部枯萎。

貓頭鷹在屋後有 kuu 的叫聲，表示家裡將有孕婦。懷孕的女人不能站門檻，不然孩子生不出來。蓋房子之前，屋主要先露宿建地，如果夢到水，房子會有水災；如果夢到火，房子會有火災。

如果夢見死去的親人，夢令你不安，可以做簡單的儀式，準備一瓶酒、檳榔及葉子、煙一根，放在走廊角落，表示「這是我的心意，你已是另一個空間的人，希望別再來找我，保佑我一切平安」。